

Клас

Прізвище, ім'я

Дата

**ТЕКСТ. МОВНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ РЕЧЕННЯ.
ПУНКТУАЦІЯ. ОРФОГРАФІЯ**

Прочитайте текст (цифра в третьому абзаці позначає наступне речення). Виконайте завдання 1–4.

Серед багатьох місяців особливе місце належить серпню. І це цілком природно. Протягом року хлібороб, якщо можна так висловитися, працював на останній місяць літа. Від того, як защедрив урожай, залежали статки селянина, його добробут і майбутнє. Тому із серпнем – вінцем року – люди пов'язували свої найсокровенніші надії.

Але одна справа – виростити врожай, а інша – вчасно зібрати збіжжя. Не випадково в народі казали: «Один серпневий день рік годує». Тому хлібороби відкладали всі нагальні справи, намагалися зосередити зусилля лише на жнивах. Зрання й до пізнього вечора селяни не мали перепочинку, бо, як мовиться в прислів'ї, «серпень втоми не знає – усе збирає, припасає».

(1) Як відомо, кожен місяць мав свої «перепочинкові дні». (2) До таких належали більш чи менш значущі свята, якими й регулювали працю з відпочинком. (3) Лише для серпня народно-обрядова структура їх майже не передбачала. (4) Традиційний агрокалендар свідомо зробив виняток місяцеві жнив. (5) Для цієї пори року існувало золоте правило, що опредметилось у народному прислів'ї: «У хліба короткі ноги, – як утече, то й довгими не наздоженеш» (В. Скуратівський).

- 1** Правильну кількість мікротем у цьому тексті вказано у варіанті
А одна	В три	А Б В Г
Б дві	Г чотири	0,5 бала
- 2** У тексті НЕМАЄ мікротеми
А Святкові дні для відпочинку.	А Б В Г
Б Серпневі жнива.	0,5 бала
В Особливе місце серпня з-поміж місяців.	
Г Як виростити гарний урожай.	
- 3** У третьому абзаці тематичним є речення
А перше	В третє	Д п'яте	А Б В Г Д
Б друге	Г четверте		0,5 бала
- 4** У третьому абзаці засобом зв'язку першого й другого речень є
А сполучник	В спільнокореневі слова	А Б В Г
Б повтори слів	Г займенник	0,5 бала
- 5** Правильно визначено граматичну основу в реченні
А У дружбі <u>немає ні боржників, ні благодійників</u> (Р. Роллан).	А Б В Г Д
Б Невеликі <u>три літа марно пролетіли...</u> (Т. Шевченко).	1 бал
В Один за одним <u>стало товариство</u> рушати (Панас Мирний).	
Г Який <u>ти, світе, теплий і широкий</u> (А. Малишко).	
Д Над лісом <u>загорілася</u> , а потім <u>затріщала</u> , ламаючись, <u>блискавка</u> (Є. Гуцало).	
- 6** Односкладним є речення
А Брунок квітневих молоді рої в сади травневі дружно перебрались (М. Боровко).	А Б В Г
Б На полях Хмельниччини ще зберігається чималий покрив снігу (З газети).	0,5 бала
В Про Волинь говорять як про край лісів і озер (З газети).	
Г Людина – скарб, цінніший від усього (М. Лукаш).	

